

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ОСЕРЕДОК
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«НАЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ:
ФОРМУВАННЯ, УПРАВЛІННЯ, ТРАНСФОРМАЦІЇ»**

15-16 жовтня 2015 року

**Херсон
2015**

Організаційний комітет:

Федяєва В.Л. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, проректор з наукової роботи;

Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки і менеджменту, голова Херсонського обласного осередку Всеукраїнської асоціації політичної економії;

Демченко О.Г. – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії;

Станкевич Ю.Ю. – кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри економічної теорії;

Соловйова Н.І. – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту і адміністрування;

Федяєва М.С. – старший викладач кафедри економічної теорії, заступник декана з організаційно-виховної роботи та працевлаштування;

Римантас Сташис – PhD, професор економіки, завідувач кафедри менеджменту Клайпедського університету, Литва;

Едвін Португал – PhD, професор економіки державного університету штату Нью-Йорк у Потсдамі, США.

Національні моделі економічних систем: формування, управління, трансформації. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Херсон, 15-16 жовтня 2015 р.) / ред. кол.: К. С. Шапошников [та ін.]. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – 180 с.

ISBN 978-966-916-023-2

У збірнику представлені матеріали учасників міжнародної науково-практичної конференції «Національні моделі економічних систем: формування, управління, трансформації», яка відбулася у місті Херсоні 15-16 жовтня 2015 року. Розглянуті питання сучасної економічної теорії, глобальної економіки та міжнародних економічних відносин, економіки підприємства та корпоративного управління та інші.

УДК 330.342(063)

ББК 65.011я43

Пішенін І. К. ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНОЮ СФЕРОЮ	68
Полозова Т. В., Кононов Д. В. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА ПРОТИДІЯ РИЗИКАМ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	69
Скоромна О. Ю. ДО ПРОБЛЕМ УДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	71
Стасюк Л. Л. ЗБАЛАНСОВАНЕ ЗРОСТАННЯ В СИСТЕМІ ЦІНІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	74
Сьомочкіна І. М. ДІАГНОСТИКА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	76
Тимошук М. Р. ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ.....	78
Черкасов О. О. ІНТЕРВАЛЬНА МОДЕЛЬ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЗА ВИРОБНИЧИМ МЕТОДОМ.....	80
Чорноштан Г. Г. УПРАВЛІННЯ ЗА ЦІЛЯМИ В СИСТЕМІ ДІАГНОСТИКИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	81
Шутько Т. І. ВИМОГИ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	84
СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	
Гринкевич С. С., Васильків Ю. В., Камарчук І. М. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА РІЗНИХ РІВНЯХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	87
Івахненко І. С. ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ДЕРИВАТИВІВ.....	89
СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Кравченко О. А., Бевзенко Х. С., Бут Є. М. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДРІЗДЖОВОГО ВИРОБНИЦТВА.....	92
Луцій К. М. МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОГО БІЗНЕСУ	95
Сусіденко В. Т. ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ	97

обґрунтування методичних підходів щодо прогнозування на цій основі зростання показників транспортної галузі та шляхів її оптимального інвестиційного забезпечення.

Об'єктом дослідження вибрані підприємства транспортного комплексу України. Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти формування і розвитку корпоративного управління транспортної інфраструктури та механізми його впливу на економічне зростання транспортної галузі.

Теоретичну основу проведених досліджень становлять сучасні теорії ринкової економіки, теорії економічного зростання; наукові публікації вітчизняних і зарубіжних дослідників з питань формування та функціонування корпоративного управління транспортної інфраструктури, чинне законодавство України, що регламентує діяльність суб'єктів господарювання та процеси формування окремих елементів транспортної інфраструктури.

При виконанні досліджень були використані методи системного підходу, економіко-математичного моделювання, прогнозування, статистичного та техніко-економічного порівняльного аналізу.

Полозова Т. В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Харківського національного університету радіоелектроніки*

Кононов Д. В.

*студент
Харківського національного університету радіоелектроніки
м. Харків, Україна*

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА ПРОТИДІЯ РИЗИКАМ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний розвиток України характеризується кризовими явищами як в економіці країни, так і в розвитку окремих її регіонів, галузей, у діяльності деяких суб'єктів господарювання, які спричинені впливом тривалої світової фінансової кризи. Найбільш істотне значення в такій ситуації має подолання кризового стану на підприємствах, які складають первинну ланку економіки держави.

В умовах ринкової економіки, а також з урахуванням фінансової та економічної кризи в державі, ризик є невід'ємним елементом підприємницької діяльності. Підприємницькі ризики створюють суттєві загрози, насамперед, комерційним підприємствам.

Ураховуючи сучасні обставини на світовій економічній арені та на ринку економіки України зокрема, виникає чимало ризиків для підприємств та цілих галузей в економіці країни. Окремо слід виділити так звані ризики, пов'язані з економічною активністю, тобто з веденням бізнесу та підприємницькою діяльністю (виробничі, транспортні, торгові, фінансові) та результатами економічних процесів (ризики, зумовлені економічними змінами, валютні, інфляційні).

У зв'язку з цим розробка механізмів антикризового управління та протидії ризикам в системі економічної безпеки підприємства в умовах нестабільного економічного середовища є актуальним науковим завданням, що вимагає ретельного і глибокого дослідження.

Дослідженням проблем антикризового управління в системі економічної безпеки підприємства присвячені праці вітчизняних та зарубіжних економістів: Бланка І. О., Мороза О. В., Скібіцького О. М., Терещенко О. О., Черепа А. В., Річардсона У. Б., Хіта Р. Б., Кашкіна Б. К., Блінова А. В., Захарова Г. В., Большакова А. М. та ін.

Метою данної роботи є уточнення визначення поняття антикризового управління та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності антикризового управління в системі економічної безпеки підприємства при умовах виникання певних економічних ризиків.

Антикризове управління підприємством у провідних компаніях країн з розвинутою ринковою економікою є невід'ємним елементом єдиної системи управління підприємством і становить систему заходів, спрямованих не тільки на вихід підприємства з кризи та його оздоровлення, але й на запобігання входження в таку ситуацію. Процес антикризового управління в таких компаніях проводиться постійно: починаючи зі створення компанії і протягом усіх наступних життєвих циклів підприємства [1].

Антикризове управління – це ефективний менеджмент, який дає можливість вивести підприємство з кризи; це комплексна система заходів, яка спрямована на запобігання кризи та забезпечення умов, які б ліквідували передумови та наслідки її появи через прогнозування соціально-економічного розвитку підприємства і реалізацію антикризової стратегії для зміцнення конкурентних позицій суб'єкта господарювання у ринковому середовищі [2].

У процесі антикризового управління підприємці стикаються із сукупністю ризиків, які різняться за місцем і часом виникнення, зовнішніми і внутрішніми чинниками, що впливають на їхній рівень, і, отже, за способом їх аналізу та характеристикою.

Усі види ризиків взаємопов'язані і впливають на діяльність підприємця, перешкоджаючи прийняттю рішень і оптимізації ризику. Саме тому потрібні поглиблений аналіз складу конкретних ризиків, чинників їх виникнення та розробка напрямів протидії.

Особливості, що притаманні антикризовому управлінню та протидії економічним ризикам, полягають у такому:

- специфічність мети здійснення – збереження підприємства, як господарюючого суб'єкта та відновлення його життєздатності;
- використання специфічного управлінського інструментарію, тобто засобів та прийомів управлінського впливу.
- підвищена ризикованість управлінських рішень, що приймаються та реалізуються у зв'язку з високим ступенем нестійкості (напруження) господарської системи;
- використання інноваційних рішень, креативного піходу до визначення типу поведінки в кризовій ситуації та пошуку шляхів виходу з неї.

Головною метою антикризового управління є забезпечення стабільного розвитку підприємства, впевненого положення на ринку та стійкого фінансового стану при будь-яких економічних, політичних, соціальних ситуацій у країні [3].

Відправним етапом підвищення ефективності антикризового управління є визначення системи цілей, які мають бути досягнуті. Такими цілями мають бути (подаються за ієрархією значущості):

- виведення підприємства зі стану юридичного банкрутства;
- недопущення ініціювання банкрутства підприємства;
- локалізація кризових явищ;
- фінансова стабілізація підприємства;
- протидія ризикам;
- запобігання повторення кризи;
- моніторинг життєдіяльності та реалізація профілактичних заходів.

Протидія ризикам на підприємстві є процесом, що ґрунтується на передбаченні виникнення ризику, визначенні ймовірних масштабів його прояву, а також формуванні та подальшому впровадженні комплексу заходів, спрямованих на попередження або мінімізацію втрат, пов'язаних із їх виникненням. Оскільки ризик є можливістю прояву загрози, управління ризиками можна вважати одним із інструментів забезпечення економічної безпеки підприємства.

Таким чином, у результаті проведеного дослідження обґрунтовано необхідність підвищення ефективності антикризового управління за умов виникнення економічних

ризиків, що сприяє оздоровленню, розвитку підприємства, підвищенню рівня його конкурентоспроможності та економічної безпеки в сучасних реаліях господарювання.

Література:

1. Штангрет А. М. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. / А. М. Штангрет – К.: Знання, 2007. – 335 с.
2. Череп А. В. Управління підприємством в умовах кризи / А. В. Череп, С. В. Северина // Економічний простір. – 2010. – № 37. – С. 6-7.
3. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством / Л. О. Лігоненко, М. В. Тарасюк, О. О. Хіленко – К.: Київ. нац. торг.-економ. ун-т., 2005. – 377 с.

Скоромна О. Ю.

аспірант кафедри фінансів

Харківського національного аграрного університету

імені В. В. Докучаєва

м. Харків, Україна

ДО ПРОБЛЕМ УДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Перехід до ринкових умов господарювання привів до того, що на даний момент аграрні підприємства самостійно обирають напрям своєї діяльності. Перед кожним керівником постає питання вибору провідної галузі виробництва – рослинництва чи тваринництва, аби досягти максимуму прибутку для забезпечення розширеного відтворення та інтенсифікації виробництва. Та окрім максимізації прибутку, необхідно враховувати широке коло чинників, щодо вибору виробничого напрямку: наявність виробничих ресурсів, кількість та якість трудових ресурсів, природо-кліматичні умови та ін. До того ж необхідно враховувати екологічну безпеку та збереження родючості ґрунтів.

Для цілей дослідження впливу галузевої структури на фінансові результати необхідно обґрунтувати сутність такого поняття як «галузь». Як стверджує академік В.Г. Андрійчук, галузь – це частина сільськогосподарського виробництва, яка відрізняється від його інших частин кінцевою продукцією, набором засобів виробництва (предметів і знарядь праці), технологією виробництва і його організацією, а також професійним складом працівників [1]. Професор В.Я. Амбросов наголошує на важливості організаційного вдосконалення галузевої і виробничої структур, визначення спеціалізації з урахуванням довгострокової кон'юнктури ринку [4].

Для більш чіткої картини поєднання галузей необхідно досліджувати динаміку структури валової. Детально аналіз зміни структури валової продукції сільського господарства можна провести розглядаючи зміни в структурі основних видів продукції (табл. 1).

Таблиця 1

Валова продукція за основними видами сільськогосподарської продукції в Україні, % [5]

Показники	Роки					2013 р. до 2009 (+,-)
	2009	2010	2011	2012	2013	
Продукція рос- линництва	65,6	63,9	69,5	66,8	69,6	4,0
зернові та зерно- бобові культури	24,8	21,4	25,9	22,1	26,5	1,7
технічні культури	15,1	16,9	17,8	18,2	19,4	4,3
картопля, овочі та	19,7	19,5	20,1	20,8	18,1	-1,6

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«НАЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ:
ФОРМУВАННЯ, УПРАВЛІННЯ, ТРАНСФОРМАЦІЇ»**

15-16 жовтня 2015 року

Підписано до друку 21.10.2015. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 10,46. Тираж 100. Замовлення № 1015-176.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.